PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z GEOGRAFII W KLASACH V – VIII

I. Główne założenia PSO

1. Opanowanie podstawowego słownictwa geograficznego w celu opisywania oraz wyjaśniania występujących w środowisku geograficznym zjawisk i zachodzących w nim procesów. Rozumienie zróżnicowania przyrodniczego, społeczno – gospodarczego i kulturowego świata. Identyfikowanie współzależności między elementami środowiska przyrodniczego i społeczno – gospodarczego oraz związków i zależności w środowisku geograficznym w skali lokalnej, regionalnej i globalnej. Określanie prawidłowości w zakresie przestrzennego zróżnicowania warunków środowiska przyrodniczego oraz życia i różnych form działalności człowieka. 8. Integrowanie wiedzy przyrodniczej z wiedzą społeczno-ekonomiczną. Realizacji tych celów służy ocena wiadomości i umiejętności ucznia. Ma ona za zadanie dostarczyć informacji o stopniu opanowania wiedzy i umiejętności uczniowi, jego rodzicom oraz nauczycielowi, ma wykrywać braki w wiedzy i umiejętnościach oraz pokazywać sposoby ich likwidacji. Ma również motywować ucznia do systematycznej pracy.
2. Przedmiotem oceny są: wiadomości oraz umiejętności przedmiotowe, postawy i wartości kształtowane w procesie dydaktycznym.

II. Co obowiązuje na lekcjach geografii?

1. Podręcznik
   klasa V, VI, VII, VIII – „Planeta Nowa" wyd**.** Nowa Era,
2. Zeszyt przedmiotowy: w kratkę;
3. Zeszyt ćwiczeń:
   Klasa V „Planeta Nowa" wyd**.** Nowa Era,
4. Dodatkowe lektury: atlas geograficzny /wydawnictwo dowolne/
5. Przybory: ołówek, linijka, gumka, 2-3 kredki, kolorowy długopis /nie czerwony/.

III. Ocenie podlegają:

1.Wypowiedzi pisemne:
- dłuższe /sprawdziany, testy/ - po każdym dziale, zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem,
- wypowiedzi pisemne krótsze /kartkówki – z trzech ostatnich lekcji/.

2. Odpowiedzi ustne: dłuższa wypowiedź, udział w dyskusji
3. Umiejętności praktyczne:
   - posługiwanie się mapą – interpretowanie map różnej treści
   - przeprowadzanie obserwacji,
   - odczytywanie danych z tabeli i diagramów,
   - korzystanie z planów, map, fotografii, danych statystycznych, tekstów źródłowych celu zdobywania, przetwarzania i prezentowania informacji geograficznych
4. Praca na lekcji:
   - praca w grupie /współpraca, udział każdego ucznia w wynik pracy, efekt pracy grupy/,
   - aktywność na lekcji – trzy plusy „+" to ocena bdb (5), pięć plusów „+" to ocena celująca (6), uwagę i dwa punkty ujemne z zachowania, ze względu na niewywiązywanie się z obowiązków ucznia - w przypadku: braku zadania domowego, zeszytu, zeszytu ćwiczeń, przyborów niezbędnych w realizacji tematu;
5. Przygotowanie do zajęć:
   - zadanie domowe
     - dłuższe – ocena
     - krótkie – trzy plusy „+" to ocena bdb (5), pięć plusów – ocena celująca (6),

     W przypadku nieodrobienia zadania domowego, należy uzupełnić to do następnej lekcji
     - przygotowanie do lekcji,
   - posiadanie zeszytu przedmiotowego i zeszytu ćwiczeń, przyborów.
6. Prace długoterminowe – np. prowadzenie doświadczeń, wykonywanie modeli
7. Referaty, prace dodatkowe – np. prezentacje multimedialne, albumy itp.
8. Osiągane wyniki w konkursach.

IV. Jak się mają wyżej wymienione elementy do oceny końcowej?

1. Każda ocena cząstkowa, zdobywana przez uczniów, ma określoną wagę:

Elementy oceniane na lekcjach		Waga
sprawdziany, testy		4
odpowiedzi ustne, kartkówki, umiejętności praktyczne		3
przygotowanie do zajęć, praca i aktywność na lekcji, zadanie dom.		1
prace długoterminowe		3
poprawa oceny		Waga taka sama jak oceny poprawianej
prace dodatkowe		1
konkursy:	sukces w konkursie szkolnym	3
	sukces w konkursie gminnym, rejonowym, wojewódzkim, ogólnopolskim	4

2. Przy obliczaniu oceny śródrocznej i rocznej bierze się pod uwagę średnią ważoną.
3. Przy zapisie ocen cząstkowych dopuszcza się stosowanie znaków „+” i „–” przyporządkowując im odpowiednie wartości według skali:

Ocena:	Wartość:	Ocena:	Wartość:
6	6,0	3+	3,5
5+	5,5	3	3,0
5	5,0	3-	2,75
5-	4,75	2+	2,5
4+	4,5	2	2,0
4	4,0	2-	1,75
4-	3,75	1	1

V. Wymagania na poszczególne oceny z uwzględnieniem poziomu wiadomości i umiejętności

CELUJĄCY (6) Uczeń:

- biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania dla danej klasy oraz wykraczających poza ten program;
- potrafi zarówno korzystać z różnych źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela, jak i samodzielnie zdobyć wiadomości;
- systematycznie wzbogaca swą wiedzę przez czytanie książek i artykułów o treściach geograficznych, szuka informacji w Internecie;
- wychodzi z propozycjami rozwiązywania konkretnych problemów podczas lekcji jak i pracy pozalekcyjnej;
- bierze aktywny udział w konkursach geograficznych i osiąga w nich sukcesy lub jest autorem pracy wykonanej dowolną techniką o dużych wartościach poznawczych i dydaktycznych.

BARDZO DOBRY (5) Uczeń:

- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami oraz korzysta ze wszystkich dostępnych i wskazanych przez nauczyciela źródeł informacji;
- samodzielnie rozwiązuje problemy i zadania postawione przez nauczyciela;
- rozwiązuje dodatkowe zadania o średnim stopniu trudności;
- wykazuje się aktywną postawą w czasie lekcji;
- bierze udział w konkursach geograficznych;
- samodzielnie wykonuje eksperymenty /zgodne z zakresem materiału na danym poziomie/ oraz posługuje się sprzętem specjalistycznym, mapą.

DOBRY (4) Uczeń:

- poprawnie stosuje wiadomości, potrafi korzystać ze wszystkich poznanych w czasie lekcji źródeł informacji;
- wykonuje samodzielnie zadania typowe, natomiast zadania o stopniu trudniejszym wykonuje pod kierunkiem nauczyciela;
- posługuje się sprzętem specjalistycznym, mapą z niewielką pomocą nauczyciela;
- uczeń nie opanował w pełni wiadomości i umiejętności określonych programem na danym etapie (w klasie), ale opanował je na poziomie przekraczającym wymagania zawarte w podstawie programowej;
- jest aktywny na lekcjach.

DOSTATECZNY (3) Uczeń:

- opanował wiadomości i umiejętności określone podstawą programową na danym etapie nauki;
- rozwiązuje (wykonuje) typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności;
- potrafi pod okiem nauczyciela skorzystać z podstawowych źródeł informacji;
- posługuje się przyrządami specjalistycznymi, mapą z pomocą nauczyciela;
- w czasie lekcji wykazuje się aktywnością w stopniu zadowalającym.

DOPUSZCZAJĄCY (2) Uczeń:

- ma braki w opanowaniu podstaw programowych, które jednak nie przekreślają możliwości uzyskania podstawowej wiedzy z zakresu treści geograficznych w ciągu dalszej nauki;
- rozwiązuje (wykonuje) typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności;
- przy pomocy nauczyciela potrafi wykonać proste polecenia wymagające zastosowania podstawowych umiejętności.

NIEDOSTATECZNY (1) Uczeń:

- nie opanował minimum programowego;
- nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać prostych poleceń wymagających zastosowania podstawowych umiejętności.

Ocena śródroczna lub roczna a wartość średniej ważonej

Ocena śródroczna i roczna	Średnia ważona
celujący (6)	5,5 - 6,00
bardzo dobry (5)	4,61 - 5,49
dobry (4)	3,61 - 4,60
dostateczny (3)	2,61 - 3,60
dopuszczający (2)	1,61 - 2,60
niedostateczny (1)	1,60 i poniżej

VI. Stosowanie i ocenianie sprawdzianów lub testów

1. Prace klasowe, sprawdziany są obowiązkowe. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może jej napisać z całą klasą, powinien to uczynić w terminie ustalonym przez nauczyciela.
2. W przypadku dłuższej nieobecności termin powinien być nie krótszy niż tydzień i nie dłuższy niż dwa tygodnie po zakończeniu absencji.
3. W przypadku jednodniowej nieobecności, uczeń pisze zaległą pracę na najbliższej lekcji z danego przedmiotu lub w terminie ustalonym przez nauczyciela.
4. W przypadku niedotrzymania terminu przez ucznia i nienapisania zaległej pracy klasowej, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
5. Sprawdziany godzinne są przeprowadzane po każdym lub kilku blokach tematycznych.
6. Sprawdzian poprzedzony jest zawsze lekcją powtórzeniową, jest zapowiadany przynajmniej z tygodniowym wyprzedzeniem, termin pisania sprawdzianu jest ustalony z większością uczniów danej klasy.
7. Nauczyciel podaje uczniom zakres materiału i umiejętności sprawdzanych na sprawdzianie.

8. Nauczyciel sprawdza i podaje wyniki sprawdzianu do wiadomości uczniów w terminie do 14 dni od daty pisania.
9. Punktacja (za prace pisemne, sprawdziany, testy) w przeliczeniu na stopień szkolny przedstawia się następująco:

celujący (6)	100%-99%
- celujący (-6)	98%- 97%
+bardzo dobry (+5)	96%- 95%
bardzo dobry (5)	94%- 90%
-bardzo dobry (-5)	89% - 85%
+ dobry (+4)	84% - 80%
dobry (4)	79% - 75%
- dobry (-4)	74% -70%
+ dostateczny (+3)	69% -65%
dostateczny (3)	64% - 50%
- dostateczny (-3)	49% - 45%
+dopuszczający (+2)	44% -40%
dopuszczający (2)	39% - 30%
- dopuszczający (-2)	29% -25%
+niedostateczny (+1)	24% - 20%
niedostateczny (1)	19% - 0%

10.Sprawdzone i ocenione prace klasowe oraz sprawdziany uczeń i jego rodzice (opiekunowie prawni) otrzymują do domu. Rodzice pracę podpisują i zwracają nauczycielowi. W przypadku, gdy uczeń nie odda pracy w terminie, następne sprawdziany będą do wglądu w szkole. Prace są przechowywane przez nauczyciela danego przedmiotu do końca roku szkolnego.

VII. Dostosowanie Przedmiotowego Systemu Oceniania z geografii do możliwości uczniów ze specjalnymi wymaganiami edukacyjnymi.

1. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinie poradni psychologiczno pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się.

2. Nauczyciel uwzględnia przy ocenianiu uczniów indywidualne wytyczne zapisane w poszczególnych opiniach (np. wolne tempo pracy – więcej czasu na sprawdzianach, krótkie i proste polecenia, czytanie polecenia zadania na głos, objaśnianie dłuższych poleceń).

3. Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim oceniani są za opanowanie wiadomości i umiejętności koniecznych, zawartych w podstawie programowej

4. Uczniowie mogą zdobyć mniej punktów, aby uzyskać ocenę dopuszczającą – brany jest pod uwagę wkład pracy, poprawa w stosunku do poprzedniej pracy ucznia z tego samego zakresu umiejętności.

5. W stosunku do wszystkich uczniów posiadających dysfunkcję zastosowane zostaną zasady wzmacniania poczucia własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów.

Dodatkowe informacje związane z WSO:

1. Uczeń może być nieprzygotowany do zajęć trzy razy w semestrze i powinien to zgłosić na początku lekcji.
   Po przekroczeniu liczby dopuszczalnych nieprzygotowań uczeń otrzymuje każdorazowo:
   a) ocenę niedostateczną - w przypadku nieprzygotowania do odpowiedzi;
   b) uwagę i dwa punkty ujemne z zachowania, ze względu na niewywiązywanie się z obowiązków ucznia - w przypadku: braku zadania domowego, zeszytu, zeszytu ćwiczeń, przyborów niezbędnych w realizacji tematu.
2. Każdą ocenę za odpowiedź pisemną bądź ustną można poprawić jeden raz – w terminie uzgodnionym z nauczycielem. Ocenie uzyskanej z poprawy przypisuje się wagę taką samą w stosunku do oceny poprawianej. Do średniej ważonej liczone są obie oceny.

3. Prace klasowe, sprawdziany są obowiązkowe. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może jej napisać z całą klasą, powinien to uczynić w terminie ustalonym przez nauczyciela.
4. W przypadku dłuższej nieobecności termin powinien być nie krótszy niż tydzień i nie dłuższy niż dwa tygodnie po zakończeniu absencji.
5. W przypadku jednodniowej nieobecności, uczeń pisze zaległą pracę na najbliższej lekcji z danego przedmiotu lub w terminie ustalonym przez nauczyciela.